

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XVI. Non inibis cum eis fœdus, &c. ne fortè peccare te faciant in me. Exod.
c. 23. v. 32. & 33.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XVI.

§. I. Scriptura.

106. FÆDERIS CVM EVÂ NESCIÂ.

Exod. c. 23. v. 32. & 33. *Non inibis cum eis fœdus: ne fortè peccare te faciant in me.*

Postquàm Dominus DEUS seruo suo Moyfi plurima præcepisset, quæ populo suo observanda promulgare deberet, in fine sequentia adjunxit: *Non inibis cum eis* (id est, cum Amorrhæo, Hethæo, &c.) *fœdus, nec cum Dijs eorum: non habitent in terrâ tuâ, ne fortè peccare te faciant in me.*

Idipsum planè Beatissimæ V. Deiparæ, jam ab initio, & ante sæcula, à DEO specialissimè dictum videtur: *Non inibis cum eis*, id est, cum Protoparentibus *fœdus*: transgressuri sunt enim præceptum meum, de non comedendo fructu, scientiæ boni, & mali, & Dijs (ô præsumptio!) similes evasuri, sicque totam illorum posteritatem in miserrimam peccati servitutem redacturi; Hinc *non habitent in terrâ tuâ*, id est, talis Adami, & Evæ prævaricatio, non habitet in Te, Terra benedicta, anima pura! *ne fortè peccare te faciant in me*, prout omnes reliquos, quod electam ex millibus unigeniti Filij mei Matrem minimè condeceret. Et fanè, quomodò fœdus cum Evâ MARIA nescierit, ex ipso Nomine EVA, ejusdemque 3, litteris satis patebit; quemadmodum enim S. Epiphanius, de 2. his litteris A, & Ω. philosophatur, de quibus Dominus ait: *Ego sum alpha, & omega, dicens; A inferius apertum, & Ω apertum superius, significare eum, qui descendit de Cælo, & iterum in Cælum ascendit*; ita in Romanis his litteris: E: V: A: non dissimile continetur mysterium. E enim, duplici suo spatio, duas nobis vias demonstrat, superio-

Marcus 6.
Sabel.

rem, quæ in Cælum ducit, & inferiorem, quæ ad infernum. V non dissimile est vasi erecto, in quod liquor infunditur, potestque significare hominem rectum, Divinâ gratiâ repletum. A Vas exhibet inversum, ore attingens terram, clausumque eâ parte, quâ Cælum intuetur. His positis, in voce EVA, quæ ab E inchoatur, videre est, datam homini omnimodam libertatem, quâ, quod velit, amplecti possit; posuit quippe ante eum Dominus aquam, & ignem, bonum & malum, ut quocunq̃ue libeat, manum convertat. Sequitur V; cum enim non modò perfectam acceperit homo arbitrij libertatem, sed justitiam quoque originalem, gratiamque uberrimam, quâ, quod libuisset, exequi posset, contigit, hâc eum, damno suo, infelicissimè excidere, ac vasculo everso, gratiam perdere, Cœlique ostio sibi præcluso inferni januas aperire, quod significat Littera A, quæ statim subsequitur, infernè patens, supernè occlusa. Hinc est, quòd non quidem ante, sed post peccatum, hoc Nomen EVA, à peccatore Adamo, uxori peccatrici fuerit impositum; ante peccatum enim, ab eodem quidem Adamo, sed viro justo, aliud nomen longè nobilius hæreditârat. Porrò ad MARIAM quod spectat, nè fœdus cum EVA peccatrice inijsse videretur, transpositis omnibus elementis, triste hoc vocabulum, in vocem gratulationis, ac lætitiæ AVE commutans, omnia nobis contraria felicissimè repræsentat: quod enim primo loco occurrit A, hominem inanem, peccatorem, atque terrenum exhibet: tales namque in hunc mundum pronasceimur, tales apparemus; *non enim prius, quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spiri-*

Paul.
1. Cor.
inch. 15.
v. 46.

Spirituale. Succedit igitur V, quando regenerationis lavacro abluti, albo filiorum DEI inscribimur, cœlestium donorum charismatibus replendi. Postrema ad latus dextrum est littera E, non jam impedita, sed aperta, ac libera, ut nos à sinistris hædis, ad oves dexteris translatis, nullo jam obstaculo, Cœlos conscendamus, Cœlesti adjuti gratiâ quam præcedens V pollicetur. In quâ litterarum transmutatione verificatum jugiter cernimus illud, quòd facer quidam Poëta, curioso versiculo, quia ambidextro, in laudem Deiparæ pulchrè decantavit:

Robur AVE tenet, et te tenet EVA rubor.

& quidem hoc modo fœdus cum Evâ per MARIAM solutum intelligere poteris. Addo præterea, nomen *Eva* ab aliquibus per aspirationem *Heva* scribi solitum, apud Hebræos *serpentem* significare, adeoque, ex quo Eva à serpente fuit afflata, in serpentem quasi mortiferum, omnibus reliquis mortem afflantem, commigrâsse. Verùm & hîc fœdus cum Evâ nesciit MARIA, dum Nomen omninò mutavit, non quod Adamus uxori imposuit, sed quod ipsa sibi composuit humilis Virgo retinens, ex *Hevâ* facta *Eva*, sine aspiratione, utpote venenosi serpentis afflatu nunquam violata; quod ipsum sibi velle videntur verba illa, quæ vulgò Origeni tribuuntur, & de MARIA dici solent: *Mater immaculata, mater incorrupta, mater intacta, que neque persuasione serpentis decepta, neque ejus afflatibus venenosis infecta est.* Huic porrò felicissimæ viventium matri, MARIE, fœderis cum Evâ, morientium matre, nescia, devotissimè gratulemur, ut per eam venenosos serpentis afflatus, malis resistendo suggestionibus evitare, fœdus cum DEO nostro aliquando initum, nunquam rescindere, sicque æternam, eâ patrocinante salutem obtinere valeamus.

Hom. 1.
in c. 1.
Math.

§. 2. *Authoritas.*

S. BASILIVS, à Labe pVRAM 107.
DoCens.

1. *Quandoquidem autem id sæculum hominum, in quo M A R I A viribat, nihil cum puritate M A R I Æ comparandum haberet, ut Spiritus sancti operationem susciperet, per desponsationem autem præoccupata esset, electa est Beata Virgo.* Conc. in Sanctam Christi Nativ.
2. *Ex Sanctitate compacta caro M A R I Æ, digna, qua Deitati Unigeniti uniretur, de Christi Incarn.*

§. 3. *Ratio.*

Certantes, ac Litigantes, re- 108.
CONCILIARI CONVENIT,
ab amico.

UT quis possit reconciliatorem agere, inter duos certantes, ac litigantes, omninò convenit, & necesse est, ut neutri infensus sit, sed utriusque verus amicus: sed Beata Virgo fuit reconciliatrix inter DEUM & hominem, saltem mediatè, in quantum ex eâ natus est Christus Dominus, verus & unicus reconciliator generis humani, æterno suo Patri: Ergo tam DEI, quàm hominis, debuit esse amica. Atqui per peccatum originale, aliquis fit summus DEI inimicus. Ergò, cum Beata Virgo fuerit vera amica DEI, peccatum Originale contrahere non potuit. Confirmatur. Instrumentum, quo aliqua inimicitia tollitur, non debet in se habere hanc ipsam inimicitiam: sed B. Virgo fuit instrumentum, tanquàm Mater Christi, quo mediante sublata erat inimicitia, inter DEUM, & hominem: Ergo hanc inimicitiam Beata Virgo non potuit habere. Atqui illa ipsa inimicitia, quæ sublata fuit, erat peccatum originale. Ergò B. Virgo hoc peccatum contrahere non potuit.

* * *

G 2

§. 4.

§. 4. *Historia.*

109. FÆMina, per preCes ILLibatae
DeIparâ, sanItatI restItVta.

Q Uod olim in laudem Mulierum in genere, pronunciavit Ecclesiasticus, per ea verba, c. 36. v. 27. *Ubi non est mulier, ingemiscit egens*, hoc ego, potiori jure, de Virgine illâ, *benedictâ in mulieribus* dicere audeo, quæ non absque mysterio, suis in Litanijs *Salus infirmorum* salutatur. Verè, ubi deficit benedictæ hujus mulieris patrocinium, ingemiscere ægrum, necessè est. Et fanè, si de corporeis aduersitatibus meminisse placeat, quales sunt morbi, dolores, cæcitates, vulnera, & id genus alia, proh! quanto jam laborantium numero suppetiata est MARIA? nonne omnibus hiscè malis præsto est invocata hæc mulier? Non attinet evolvere libros, Tempa adeantur, & votiva oculis legantur Anathemata! DEUS est quidem, qui sanat, quando *Ipse est salus nostra* Mich. c. 6. at MARIA est, quæ precibus suis Filium movet, ad sanitatem restituendam. Unam hîc, ex millibus, adduco Matronam, in Civitate Laude, gravî morbo correptam, ad extremum jamjam vitæ periculum deductam. Hæc, ut specialiter erat Virgini sine labe conceptæ devota, in honorem dicti mysterij, votum emisit, ut si ab hac etiamnum infirmitate, MARIE illibatae precibus liberaretur, præter certas preces, ac oblationes, hoc præservationis Virgineæ privilegium, devotâ mente, sæpius perpendere vellet, ac venerari. Vix votum, Numine inspirante, emiserat, cùm ecce! facies ejus cœpit confestim immutari, & adeò alterari, ut pallor verteretur in candorem, & calor lividus proficeret in ruborem, cunctis, qui aderant, stupentibus, & DEI donum, per Virginis immaculatæ preces obtentum, in moribundâ paulò ante, nunc verò, contra infirmitatis naturam, convalescente foeminâ admirantibus. *Bernardin. de Busti. Serm. 9. de Conceptu.*

§. 5. *Symbolum.*

ArVnDo, Vento Constanter IIO,
freMente, nesCla frangi.

Nicitur incassum Venus, stat nescia frangi
Vilis aurundo: Arbor fracta superba tuit,
Nicitur incassum Serpens, stat nescia frangi
Virgo humilis: Genitrix Eva superba cadit,

Impetum fecerunt unanimiter in eum.
Act. 6. v. 51.

§. 6. *Antiquitas.*

DantVr In Arablâ Certæ naVes, III.
ferraMento Carentes.

Juxta relationem Ludovici Cadamosti, *Navigacionis suæ c. 55.* in certis Arabiae Insulis, complura inveniuntur Navigia, sine omnî ferramento, artificiosâ ad inventionem constructa, idque eam præcisè ob causam, quia ijs in partibus, ingens Magnetis excrescit copia, adeò, ut non modicum existat periculum, nè naves, si ex ferramentis pluribus compactæ haberentur, ad inhærentes Maris scopulos, occultâ quâdam reconditi Magnetis virtute, violenter attrahendæ, ac miserando quondam naufragio, in profundam demergendæ essent.

Benè dixit, qui gloriosissimam Numinis genitricem Navigio cõparavit: *Facta est enim verò sicut Navis inflatoris, de longè portans panem.* Prov. 31. v. 14. *Navis,*

vis, hoc est, Mater: *Infirmis*, hoc est, *Redemptoris*: de longè, hoc est, de Cælo: *portans*, hoc est, utero *gestans*: panem: hoc est, DEUM. Hæc Navis Mariana, verè dici potest, sine omnî ferramento, id est, sine omnî gravitate, rubigine, ac impurâ originalis peccati scoriâ; cùm enim prævaricator Adam, infelix ille Magnes fuerit, qui vi suâ attractivâ, omnium hominum voluntatibus in suam pertractis, ad ejusdem peccati scopulum, ferrea nostra corda allisit, ac diro animæ naufragio nos omnes pessundedit, MARIAM tamen solam non attraxit, utpote Navim, sine omnî ferramento, ab ipso Cælesti Opifice providentissimè constructam, de qua Navî idem, quod quondam de materialî Domo DEI, dici poterat,

3: Reg. 6. v. 7. *Malleus, & securis, & omne ferramentum non sunt audita in Domo, cùm edificaretur.* Hinc ab omnî Magnetis periculo libera, ob suam à labe præservationem, Ipsamet Magnes fieri meruit, quæ non ferrum quidem, sed Divinum attraheret Filium, eumque felicissima Navis, mundo periclitanti in remedium inferret.

S. 7. *Anagramma.*

LVMen aperI, Casta DEIpara, 112.
à Labe pVra.

Lumina mea aperi, casta et munda Virgo!

Versio litteralis

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XVII.

S. I. *Scriptura.*

113. ArCa testaMentI InCorrvpta,
DeaVrata.

Exod. c. 25. v. 10. & 11. *Arcam de Lignis Setim compingite: & deaurabis eam auro mundissimo, intus & foris.*

Fabricanda jam erat, urgente Numinis imperio, Arca testamenti, cùm ecce! modum eis dictaturus Dominus, sequentia, per Moysen Servum suum, filijs Israël nuntiavit, *Arcam de lignis Setim compingite*, id est, de lignis incorruptibilibus. Jussit præterea Moysi, ut eam undequaque curaret deaurari: *Et deaurabis eam auro mundissimo, intus, & foris.* Similiter ad Moysen locutus est: *Facies & Propitiatorium, ex auro mundissimo, &c.*

Aureus planè Conceptus, pro adumbrandâ Deiparæ purissimâ Conceptione! Quis enim nescit, DEUM ab æterno elegisse, & præparâsse sibi

Matrem suam, tanquam veram Arcam, de lignis incorruptibilibus? id est, specialissimis dotibus, & privilegijs, summâ præsertim puritate, & incorruptione præditam, adeò, ut concepta etiam fuerit sine ullâ peccati maculâ; Verè Arca intus & foris deaurata, utpote in corpore simul, & animâ mundissima semper, ac clarissima. Quòd si voluit DEUS Arcam testamenti auro mundissimo deauratam, quantò magis ornatum similem conferre debuit, in Arcam suam Marianam, summè à se dilectam, quando summa aurum inter, & amorem intercedit cognatio? & si Arcam illam vel ideò decuit tam pretiosè adornari, quia recondendum ibi erat Manna, Tabulæ legis, &c. quantò magis MARIAM summâ decuit puritate adornari, utpote, quæ receptura aliquandò, & corporaliter deportatura erat in utero, unigenitum DEI Filium, verum Manna, panem vivum de Cælo descendentem,